

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 122 (3284) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Tettmagyarság— szómagyarság

(P. I.) Sopron városának szellemi vezetői jönnek Nagyváradra, hogy tanúságot tegyenek a szentistváni Magyarország területén egységes szellemi épületet alkotó magyar lélekről és erőről. Soprontól Zagonig húzódnak ennek a hatalmas épületnek monumentális alapjai, falai és szárnyai. Kevés szellemi épület van Európában, amely nagyobb, egységesebb, összefogóbb és sajátosabb egyénibb lenne, mint a miénk. Hszenkor erről is jó elgondolkozni. Mert különösen a vidéki élet jár a látóhatár leszűkülésének a veszélyével. Még a szellemek terén is.

Előfordul, hogy valahol még mindig a tegnapiéknél tartanak, pedig legtöbb helyen már a holnapután lázas készülődései folynak. Előfordulhat nálunk is, ahol a „holnaposoknak“ vannak nagyon is tegnapiéi hagyományai s régi hagyományokon új, legalább is említésre méltó alig épült. Nem egyes elszármazott, vagy talán még itt élő kiválókra gondolunk, hanem a szellemi élet általános színvonalára. Bizonyos színvonal szükséges ugyanis ahhoz, hogy a szellemi élet megteremje nagy egyéniségekben, tömegizlésben a maga gyümölcseit.

Sopron elküldi fiait által a lelket, szellemét és látni fogjuk, hogy ez a szellem és ez a lélek minden ízében, minden rezdülésében magyar. S hogy éppen Sopronról van szó, arról a városról, amely világháború utáni történelmünk legszebb, legbiztatóbb lapjait írta, eszünkbe jut nevéken és szavakon keresztül a magyar szellem néhány nagyon is időszerű kérdése.

Frankenburg Irodalmi Köre van Sopronnak. Nevét attól a Frankenburg Adolf-tól kapta, aki Kossuth Lajos bizalmas munkatársa volt és az akkori magyar irodalmi sajtó egyik legértékesebb munkása. A szereplő írók között is van olyan, akinek a neve a Frankenburgéval rokonhangzású. Mégis ezek az idegen nevek magyar szellemnek adnak keretet, magyar lelket szolgáltattak meg.

Nem helyi jelenség ez, még csak nem is szórványos. Akármennyire igyekezzünk is némelyek eltúlozni a mélymagyar és felszínesebb magyar megkülönböztetését, a tények inkább másfajta megkülönböztetésre utalnak. Erre éppen Sopron a legszebb példa. A tettmagyarság és a szómagyarság állott mindig szemben egymással és történelmünk eseményei mindig aszerint alakultak, ahogy a tett, vagy csak a szó állott előtérben. Sopron tettekkel mutatta meg, hogy magyar lélek lakik falai között, hogy a nyugati határok erős bástyája és a magyar szellem leghűbb sáfára.

Szóvirággal, vitézkötéssel és cobolyprémes mentéssel még sohasem mentettek hazát és nemzetet. Karddal és kiállással annál inkább. Az irodalmi érdekességen kívül ezt a nagy tanulságot hozzák el Nagyváradra a Leghűségesebb Város költői és írói s ezért a tanulságot külön köszönet jár nekik.

Churchill Északafrikából Moszkvába repül(?)

Ujabb ellentétek merültek fel Giraud és De Gaulle között. 13 angolszász kereskedelmi gőzöst sülyesztettek az olaszok májusban a Földközi tengeren

La Linea. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Gibraltári hírek szerint Churchill Északafrikából Moszkvába szándékozik menni, hogy megbeszélést folytasson Sztalinnal.

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Stockholms Tidningen washingtoni jelentése szerint úgy látszik, hogy az Északamerikai Egyesült Államok és Nagybritannia, mielőtt nagyobb vállalkozásba kezdenének Európa ellen, tiszta helyzetet akarnak teremteni a Szovjetunióval. Mindenesetre folytatja tovább a lap — washingtoni diplomáciai körök ennek legmegfelelőbb módját Sztalin és Churchill, Roosevelt és Sztalin, vagy pedig Roosevelt, Churchill és Sztalin találkozásban látják.

Madrid. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Algírból jelenti Giraud hírszolgálat, hogy minden előzetes hi-

reszteléssel szemben semmiféle új közeledési kísérlet nem sikerült Giraud és De Gaulle között.

Zürich. (Bud. Tud.): Algiri hírek szerint a Giraud és De Gaulle között támadt új ellentétre De Gaulle különböző követeléseinek adnak okot. De Gaulle ugyanis arra az álláspontra helyezkedik, hogy Giraud állása, mint a francia csapatok főparancsnokáé, nem egyeztetendő össze a politikai vezető tisztségével. Ezért azt kívánja, hogy Giraud vállaljon meg a főparancsnokságtól mindaddig, míg hadműveletekre nem kerül sor. További kívánsága, hogy az ideiglenesen létesített kormány egységes külföldi képviselőket létesítsen és szüntessék meg Giraud és De Gaulle különképviseletét. De Gaulle ezenkívül követeli mindazon személyeknek feltétel nélküli félreállítását, akik a vichy rendszerrel kapcsolatban álltak.

200 japán katona még ellenáll Attu szigetén

Washington. (Bud. Tud.): Hir szerint Attu szigetén 200 japán katona gépfegyverhálozattal védett állásból még ellenállást tanúsít.

Róma. (MTI.): Olasz tengeralattjárók és torpedóvető repülőgépek május hónapban 13 angol és amerikai kereskedelmi gőzöst sülyesztettek el a Földközi tengeren és az Atlanti óceánon, összesen 88.000 tonnatartalommal. Ugyanezen időszak alatt a tengeri és légi erők egy ellenséges tengeralattjárót sülyesztettek el a Földközi-tengeren, továbbá egy cirkálót és 3 rombolót torpedóállatokkal súlyosan megrongáltak. Az olasz tengeri és légi erők májusban 7 ellenséges kereskedelmi gőzöst rongáltak meg súlyosan. A tengelyhatalmak légi egységei és elhárító utagei 493 angol és amerikai repülőgépet lőttek le május hónapban a földközi tengeri hadszíntéren. A tengely légierei májusban 24 támadó repülést hajtottak végre. Ezek közül 5 Bone ellen, 4 Bizerta ellen, 3 Döszidzelli ellen, 2—2 Soussa, Sfax és Bougie ellen, egy-egy Maresa, Matruh, Oren, Gabes, Soudan, valamint olasz Keletafrika ellen irányult.

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közli a Német TI. A védéres főparancsnokság jelenti: A keleti arcvonalon kedden a kubáni hídfőnél folytatott helyi harcivekenységet kivéve általában nyugalom volt. A légi erők nagy kötelékei Krimszkaia-tól nyugatra fekvő térségben lévő szovjet páncélos és gyalogos kötelékeket támadták jó eredménnyel. A keleti arcvonal középső és északi szá-

kaszán ellenséges ütegállásokat és utánpótlási támaszpontokat támadtak a német gépek. A szovjet hétfőn 51 gépet vesztett. Két gépünk elveszett. A Földközi-tenger felett a légi erők 8 ellenséges gépet semmisített meg. Német harcigépek egy köteléke a kedre virradó éjjeli bombázta Soussa kikötőjét. Egy német buvárnaszád az Atlanti-óceánon elsülyesztett egy 8 ezer tonnás ellenséges kereskedelmi hajót.

Szófiából jelentik: (MTI) Bulgáriában tovább folyik a terroristák elleni küzdelem. A szófia rendőrség hirdményt

tett közzé, amelyben felszólította a lakosságot, hogy szolgáltatása be-tűzfegyverreit. Hétfőn este a rendőrség Szófiában egy férfiholttestre bukkant. Megállapították, hogy az illetőt Janakiev Miklósnak hívták, de semmiféle kapcsolata nem volt azzal a Janakievvel, aki ellen a terroristák két ízben is merényletet kíséreltek meg. Kétségtelen, hogy a névazonosság lett az áldozata. Hétfőn este 3 ismeretlen ember Plovdivben megsebesített egy dohánygyári munkást. A tetteseknek sikerült elmenekülni. A rendőrség nagy erővel folytatja a nyomozást a szombatj merénylet ügyében is. Azt hiszik, hogy a négy agyanlőtt merénylő között volt Lukov tábornok gyilkosa is.

Szófiából jelentik: (MTI) A Plovdiv melletti Link faluban kedden újabb merényletet követtek el. Két merénylő lesből megölt egy bolgár rendőrt. — A vizsgálat megindult.

Meghalt Bárczy István

A Mai Nap írja: Bárczy István, Budapest volt főpolgármestere, nyug. igazságügyminiszter kedden a Fasorszanatoriumban 78 éves korában meghalt. Hónapok óta szívbjaj gyötörte s vasárnap szállították a szanatoriumba. A főváros a maga halottjának tekintve Szentdy polgármester intézkedett a temetés ügyében. Az elhunyt gyermekei: dr. Fráter Iván belügyminiszteri tanácsos felesége, Zilahy Lajos író felesége és dr. Berczik Sándor BSZKRT osztályfőnök felesége gyászolják.

A magyar tiszti arany vitézségi érem első kitüntetettjei

A MTI jelenti: A Honvédségi Közlöny 1943. június 2-i száma „Személyes ügyek“ cím alatt közli a magyar tiszti arany vitézségi érem első ízben történő adományozását. Eszerint a Kormányzó Ur a szovjet elleni hadjáratban a magyar tiszti arany vitézségi éremet adományozta az időközben őrnaggyá előléptetett és hősi halált halt Massányi Tibor századosnak, mint

a m. kir. honvédség első tagjának. Massányi százados 1942 szeptember hó 29-én Perejesshajánál történt tulerejű ellenséges betöréssel szemben súlyos sebesülése ellenére is személyesen vezetett sikeres ellentámadást. Ennek során az ellenség előtt kimagaslóan vi-

téz és önfeláldozó magatartást tanúsított.

Ugyancsak a magyar tiszti arany vitézségi éremet adományozta a Kormányzó Ur Horváth Sándor próbaszolgálatos hadnagynak, mint

a m. kir. honvédség második tagjának.

Horváth Sándor hadnagy 1942 december 16-án a Donnál önként végrehajtott járőrtevékenység során, tulerejű ellenséggel szemben folytatott egyéni küzdelemben, majd orosz fogságból történt sikeres kitérője és ezredéhez való visszatérése alkalmával az ellenség előtt kimagaslóan vitéz és önfeláldozó magatartást tanúsított.

Negyvenhét községben állítanak fel 2 hónapos nyári Napköziotthon

Kisgyűlést tartott a vármegye törvényhatósági bizottsága

Nagyvárad, június 2. Bihar vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt dr. Csiffra Kálmán főispán elnöklelettel kisgyűlést tartott.

Az ülésen dr. vitéz Nadányi János alispán az alábbi jelentést tette a vármegyei közigazgatás május havi eredményeiről.

A közjóléti tevékenységgel kapcsolatban jelentem, hogy a Közjóléti Szövetkezet 1943. évi programjába 80 ONCSA-ház felépítését állította be. A házhelyek Pocsaj, Hosszúpályi, Komádi, Solyomkővár, Sarkad, Szalárd, Bagamér, Székelyhid Kötegyán, Margitta községekben és Nagyszalonta megyei városban biztosítva vannak.

A házépítéshez szükséges téglát csaknem mindenütt helyben égettetni ki a Szövetkezet. Egyéb anyag is nagyrészen biztosítva van.

Az 5 kat. holdon aluli zsidó ingatlanokból 34 községben eddig 101 zsidóbirtok átvétele történt meg, melyeket a folyó gazdasági évben juttattak csak haszonbérbe kapják.

Nagyállatokból eddig 2 tehén és 5 bivaly juttatására került sor. Azonban már minden juttatáshoz megtörtént az előkészület, azokat a Közjóléti Szövetkezet igazgatósága is jóváhagyta és a beszerzések folyamatban vannak.

Háziiparosok által készített gyékényárukból 150.000 pengő értékű készült a vármegyében, melynek eddig kb. felét szállította el az Országos Háziipari Szövetkezet.

A szövetkezeti traktorüzem tavasszal 55 községben 2404 kat. hold földet szántott fel.

A be nem fejezett árvesz építkezések folyamatban vannak és kilátás is van rá, hogy a folyó évben befejezést nyernek.

Az 1943. évben 47 községben lesz kétnapos nyári Napközi Otthon, ahol a napszámra járó szegény szülők gyermekeit gondozzák. A fenntartáshoz szükséges pénz kiutalása megtörtént.

Házassági kölcsönben részesült eddig 36 új házaspár.

A vármegye közellátása

A vármegyei közellátással kapcsolatban jelentem, hogy a liszt- és kenyérellátás az elmúlt hónapokban is a követelményeknek megfelelően folyt. A tavalyihoz hasonló készlethiány sehol nem mutatkozott.

A zsejellátás terén is lényegesen jobb a helyzet a múlt év hasonló időszakához viszonyítva. A legtöbb helyen még mindig a helyi készletek biztosítják az ellátást és csak elvétve kell a központi kiutalással a közület segítségére lenni.

A húsellátás körül tovább is tapasztalható volt az áruhiány, melynek oka egyrészt, hogy az illetékes hatóság korlátozta a vágási lehetőséget, másrészt a jószágirtók állataikat nem viszik piacra, visszatartva azokat a július 1-től kezdődő beszállítási rendszer érdekében.

A legzűlkösebb mennyiség — mely

a honvédeg ellátását szolgálta — nagyjából az igénybevétel útján kerül forgalomba. Ugyanakkor folyamatosan történt az országos közellátásra igénybevett vágómarhák elszállítása, mely az újabb kialakított rendszer szerint minden zökkenő nélkül bonyolódott le. A beszállítási rendszer kiépítése

május hó folyamán tovább folyt. A gazdasági termékek elkészülte után legtöbb helyen megindult a gazdasági termékek kiosztása.

Jelentette végül az alispán, hogy a vármegye közbiztonsági állapota az elmúlt hónapban kielégítő volt.

Az ügyosztályok jelentései

A tisztifőorvos előadta jelentésében, hogy a közegészségügyi állapotok a vármegye területén valamivel kedvezőbbek voltak májusban, mint az előző hónapokban, mert kevesebb fertőző betegség fordult elő. Csapán a kanyaró és szarvmarhurut megbetegedések száma emelkedett némileg. A megyében az élvészülések száma 716 volt az elmúlt hónapban, míg a halálozások száma 510. Ennek megfelelően a természetes szaporodás 208 lélek. A jelentés adatai közül megemlíti, hogy a megyében 26 orvos teljesít katonai szolgálatot. A zöldkeresztes akció során 2670 gyermek, illetve anya részesült cukor-ellátásban és 2680 gyermek, illetve anya tejjelutalásban. Berettyóújfaluban 42 háztífuszmebetegedés volt, amiért az ottani iskolákat és óvodákat be kellett zárni.

A pénzügyigazgató jelentése az adóbevételek eredményeiről közöl adatakat, amelyek jelentős hátrálékokat mutatnak fel.

Az ügyészség jelentése szerint az

ügyészségi fogdában április hó végén 244 férfi és 96 nő volt, akikhez május hó folyamán 142 férfi és 41 nő került még fogságba. A május havi szabadlábrahelyezések után a hó végén 236 elítélt férfi és 51 elítélt nő maradt fogságban, akiknek számát a vizsgálati fogságban lévők 27-el, illetve 11-el növelik.

Az erdőfelügyelő különösen arról tett jelentést, hogy az erdőkhöz kitermelt fa leszállítása nehézségekbe ütközik, mert a fuvarosok a takarmányhiányra és a mezőgazdasági munkákra való hivatkozással vonakodnak a szállítást elősegíteni.

A gazdasági felügyelő a május hónapban bekövetkezett kedvezőtlen időjárás folytán előállott mezőgazdasági helyzetet, főként a fagy által okozott károkat ismertette.

Az állatorvosi jelentés szerint az állategészségügyi helyzet az elmúlt hónapban kielégítő volt a vármegye területén, bár itt-ott mutatkoztak megbetegedések.

Hét sátor állítottak fel Nagyváradon az idei könyvnapon

Diákok, cserkészek az árusok között. Minden jel arra mutat, hogy nagy sikere lesz a könyvnapnak

Nagyvárad, június 2. A többi vidéki városokkal párhuzamban június 2-án reggel kezdődött Nagyváradon is a könyv-ünnep. Az idei könyvnapok iránt már előre a megszokott érdeklődés mutatkozott a kiadók több olyan művet dobtak a piacra, amelyek meg is érdemlik a legkomolyabb figyelmet. Bár a megjelent művek mellett sokat joggal hiányolhatunk, elsősorban az erdélyi írók imponáló felvonulását is. Igaz, az elmúlt esztendőben ország-résünk tollforgatói ugyancsak kitétek magukért és a második erdélyi költő nemzedék is ekkor vonult fel „Üdvözlégy szabadság” című antológiájával, amely hír szerint az utolsó példányig elfogyott. Most elsősorban Tamási Nyíró és Asztalos István könyvei tűnnek szemben az erdélyi írók művei közül a vaskos Tamási Nyíró kötetek mellett leginkább Szabó Lőrinc összes versei — az idei könyvnap nagy eseménye! — Serti Kálmán ezúttal „Ljézető” vaskosfajú verskötetét, Vörösmarty narancsárga kötésű műveinek gyűjté-

ménye, valamint Tóth Árpád halványkék fedelű összes versei vonják magukra a figyelmet. A népi írók természetesen ismét szintén jelentős számban képviseltetik magukat műveikkel az idei könyvnapokon.

Nagyváradon hét könyv-sátorban árulnak

Nagyváradon egyébként hét sátor hirdeti a könyv- és elsősorban a magyar könyvek diadálját. Az első sátor Polgár József-féle könyvkereskedés sátra a Japport cukrázda sarkán, a Turul könyv és papírkereskedés sátra a Magyar Általános Hitelbank előtt, a Nemzeti könyvkereskedés magyaros díszítésű sátra a Bémer-tér közepén, a „Levente” könyvkereskedés a Körös hid bémertéri oldalán a Szent János-utca torkolatában, a Simon István könyvkereskedés sátra a Szent László templom mellett, míg a cserkészeké a Szent László-tér Teleki-utca felé eső részén, a diákok sátra pedig az Országzászló közelében várja a vásárló közönséget.

Reggel kilenc óra tájban, mikor első „terepszemlénkre” indulunk még az utolsó esztendőket eszközlik a könyvsátorok oldalán. Hatalmas könyvrakományokkal érkeznek az inasok és boltiszolgák, sőt maguk a tulajdonosok is jó példával járva elől. Hónuk alá csapnak egy-egy könyvcsomót. A közönség egyelőre még nem mutat külön-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Tilos a szerelem.

BELVÁROSI Hotel kikelet.

CASINO: Szerencsés flótás.

KORONA: 300.000 pengő az utcán.

nősebb érdeklődést, soknak látszik eszébe sem jut, hogy mi történik körülötte, de lassanként egyre többen állnak meg az izléses könyvsátorok előtt. Különösen a diákok sátra körül mutatkozik nagy forgalom.

Az egyik fiatal leánytól, aki a sátorban buzdokol, az eladott könyvek felől érdeklődünk. Céduláról olvassa fel, kiknek a műveit keresik és vásárolják leginkább. Ugylátszik, hogy kimutatás készül róla, kiknek van a legkomolyabb sikerük. A „kimutatás” szerint elsőnek Nagy István könyve kelt el a diákok sátrában, utána Sinka István, Kodolányi János, Makkai Sándor, Veres Péter, Asztalos István és Németh László könyvét keresték. Mialatt iss be, szelgetünk Terstyánszky Józsi Jenő Kakuk Marcija iránt érdeklődik egy fiatal pár...

Öt elsővonalbeli író jön Nagyváradra

Veres Péter, Nagy István, Asztalos István, Sinka István és Juhász Géza szombaton a vendégeink lesznek — mondja Bitó István vallásnász, aki a diákok sátránál folyó munkát irányítja. Lehet, hogy megjön Szabó Pál is, akit mint bihari írók különös szeretettel fogadnánk, ő azonban még nem ígérte meg biztosra részvételét. A többiekre azonban feltétlenül számítunk. A szombat este és vasárnapra hirdetett irodalmi előadás azonban elmarad. Ennek anyagi sikerét nem látuk ugyanis eléggé biztosítottak, módot nyújtott azonban arra, hogy a vendégírók találkozhassanak és megismerkedhessenek az itteni fiatal értelmiséggel.

Egyébként — folytatja informátorunk — egyre büszkébb vagyunk. Ami itt van — a szegyet és a papírost leszámítva — ajándék. Mindent „csak úgy” kapunk a város közönségétől, amely ugylátszik — teljes mértékben átértette és megértette azt a célt, a könyvnapok jövendelméből szegény diákok taníttatását, amelyet diákjaink maguk elé kitűztek. A diákok egyébként derekasan ki is tesznek magukért. Két napon át dolgoztak a sátor tervén s ma hajnalban felkeltek, hogy összeállítsák a sátorunkat. Az ácsolás nagyon is komoly munkáját a gépipari középiskola növendékei végezték. Az árusításban főként a kereskedelmi leányiskola és az övönöképző növendékei vesznek részt. És itt vannak szép számmal, bár ma van az évszázó vizsgáló. Ugy intezzük, hogy az összefoglaló idején a ráéró diákok elszabaduljanak. Van azután néhány ügyes poigarisztánk, sőt egy elemista is...

Megtekintjük a sátor ügyes díszítését, megkapó feliratait s mennénk is már, de egy cserkész elibünk áll: Tessek már a mi sátorunkat is közelebből megtekinteni.

A cserkészek sátorában főként magyar sorskérdésekkel foglalkozó könyveket árusítanak, egyelőre még csekély a forgalom. De lassanként egyre többen verődnek a sátrak köré és minden jel arra mutat, hogy a biztató indulás meghozza a várt, sőt elvárt eredményt és Szent László városa is méltó módon ünnepli meg a magyar könyv fölemelő napjait.

Uj üzlet!

Június 1-én megnyílik!

Uj üzlet!

Somhegyi Irén

modern fényképészeti műterme, (volt „Julietta”)

Rákóczi-ut 6. szám.

Az ANGELO cégnek volt első segédnöje.

Sztalin nagyobb befolyást követel az emigráns kormányoknál az internacionálé felosztásáért

Még nincs végleges megegyezés De Gaulle és Giraud között

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat szerint kedden Giraud és Da Gaulle között nem volt tanácskozás. A francia disszidens mozgalom tervbevett központi szervét még nem sikerült megeremteni.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Algiri jelentés szerint Catroux tábornok akadályozta meg az újabb szakítást De Gaulle és Giraud között. A közös végrehajtóbizottság első ülésén hat viharos órán keresztül Catroux elnökölt. Az értekezletről nem adtak ki közleményt. Hír szerint nem sikerült teljes megegyezésre jutni.

Ankarából jelentik: Emigráns körökben makacsul tartja magát az a hír, hogy Sztalin a harmadik internacionálé felosztásának ellenértékéül nagyobb befolyást követel a londoni lengyel, jugoszláv és csehszlovák kormány alakítása tekintetében. Ezt a hírt angol sajtóhangok is megerősítik.

Ujabb német sikerek a kubáni hídfőnél

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: A kubáni hídfő keleti szakaszán május 31-én, a kora reggeli órákban újra megindult a harc. A német gránátosok elfoglalták a bolsevisták kezében lévő egyik helységet. A déli órákban a bolsevisták két ellentámadást intéztek sikertelenül. A kubáni hídfő északi szakaszán német csapatok meghíúsítottak egy átkelési kísérletet a Kubán folyón. Temrjunktól északra fekvő vizeken a bolsevis-

ták összevont naszádjai újabb kísérletet tettek partraszállásra. Német harci gépek 16 naszádot elsüllyesztettek. A keleti arevonal középső szakaszán felderítő tevékenység folyik mindkét részről. Kemény harc fejlődött ki Velis közelében. A szovjet rohamokat a német gránátosok visszaverték. A finn arcvonalon fokozódik a helyi tevékenység. Az Onega-tótól északra német csapatok behatoltak az ellenség állásaiba.

**„MÁTYÁS”
étterem,
kerthelyiség**

Katolikus Kör, Sziáyi Dezső-u. 5.
Ízletes konyha. Menü rendszer. Kiváló italok.
Vacsoramenu 3 pengő

TELEFON: 18-50 Figyelmes kiszolgálás!

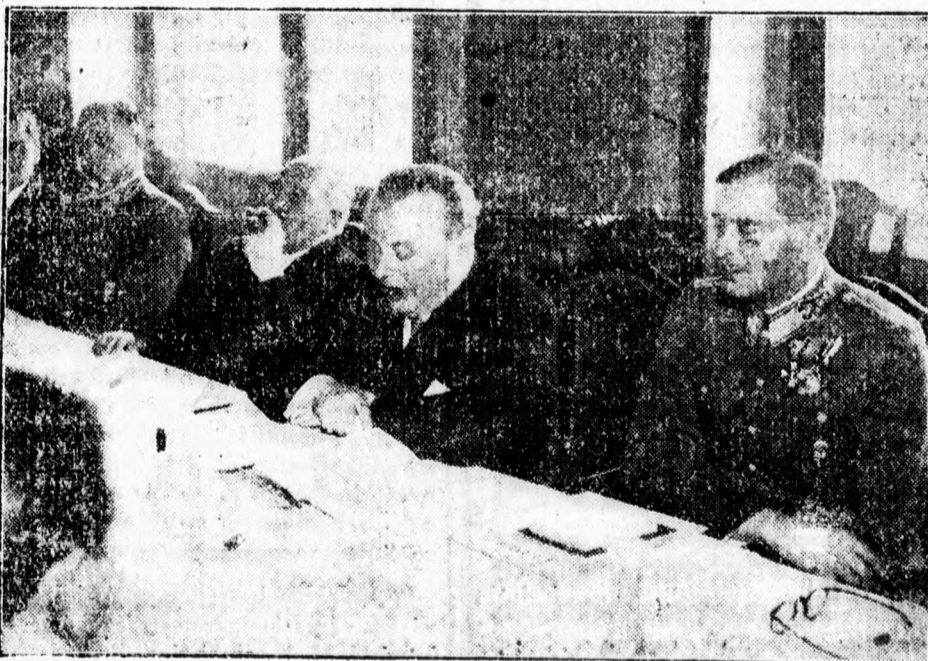
Angol légitámadások olasz városok ellen

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 1102. közleménye: Sousse kikötőjére ledobott német bombák nagy tüzeket okoztak. Az ellenség légitámadást intézett Foggia, Augusztia, Pantelleria, valamint Cagliari vidéke ellen. Az okozott kár Foggiaiban jelentékeny. Cagliariiban folyik a megállapítás. Az ellenség 20 támadó gépet veszített. A keddi hadijelentésben említett ellenséges légitámadás áldozatainak száma a következőképp oszlik meg: Foggia 27 halott, 34 sebesült, Cagliari környékén lévő Gispiniben 4 halott.

Róma. (MTI) A Német TI jelenti: Ezio Rosi tábornokot, az olasz vezérkar főnökét állásától felmentették és az egyik hadseregeszernyő parancsnokává kinevezték. Mario Roata tábornak lett az új vezérkari főnök. Guzzoni tábornokot az egyik hadseregeszernyő főparancsnokává nevezték ki.

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint Attlee helvettes miniszterelnök bejelentette az alsóházban, hogy Nagybritannia a jelenlegi háborúban eddig összesen 514 997 halottat, sebesültet, eltűntet és hadifoglyot vesz-

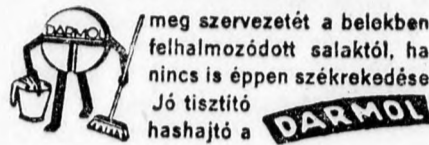
tett. — Ebből a számból Kanadára 10.422, Ausztráliára 58.959, Újzél-

Antal István nemzetvédelmi-propaganda miniszter értekezletre hívta az ifjuság vezetőit Lillafüredre. Az értekezleten megjelent Kállay Miklós miniszterelnök, valamint vitéz Jány Gusztáv vezérezredes is.

landra 19.345, Délfrikára 22.650, Indiára Honkongot és Singaport beleértve 101.979 áldozat esik. A gyarmatok 38. 029 emberüket veszítették

Tisztítsa

el. Ebből a veszteségi adatból a halottak és eltűntek száma 315.948.

Mit veszített eddig Anglia emberanyagban

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint a helyettes miniszterelnök kedden az alsóházban visszautasította a Maláj-félszigeten és Singapornál elszennvedett veszteségekről szóló jelentések közzétételét. A miniszterelnökhelejttes szerint a közzététel hasznos értesüléseket nyújtanak az ellenségnek.

Súlyos helyzetben van a szibériai nehéz ipar

Buenosaires. (MTI) A Stefani jelenti: Washingtoni jelentés szerint a New Week című északamerikai folyóirat levelezője megállapítja, hogy a szibériai szovjet nehézipar helyzete rendkívül súlyos. Néhány ukrán iparág az Uralba, Kazuki-medencébe és Turkesztánba való áttelepítése három néhez kérdést vetett fel: Először a kézimunkaerő hiányát, a hajtóanyagválságot, végül az alkalmazottak lakásnehézségeit. A szibériai üzemekben általában csak asszonyok és kiskorúak dolgoznak. — A munkások 63 százalékának nincsenek technikai ismeretei. Naponta 11—12

órát dolgoznak. Minden elmaradást szigorúan büntetnek. Ezek alapján az amerikai folyóirat megállapítja, hogy az iparosítás, amelynek erre a vidékre jólétet kellett volna hozni, csak nyomorúságot és betegséget hozott.

Ne csoportosuljunk a katonai igazoltatások alkalmával!

Illetékes helyről felhívjuk a közönség figyelmét, hogy az utcai katonai igazoltatások alkalmával tartózkodjanak a csoportosulásoktól, különösen pedig attól, hogy az igazolandó egyént parifogásába vegye, mert az ilyen eljárás mind az igazoltatott egyén, mint az esetleges beavatkozók irányában súlyos következményekkel járhat.

Légoltalmi közlemények

Felhívjuk a ház, házecsopord légo. őrségparancsnokok, továbbá a sorolt vagyontárgyak (épitmények, ipartelemek) légo. őrség parancsnokainak figyelmét az alábbi kötelességükre, melyet igen sokan elmulasztottak megtenni:

Minden ház, házecsopord légo. őrségparancsnok, továbbá vagyontárgy légo. őrségparancsnok köteles a ház, házecsopordhoz, vagyontárgyhoz legközelebb fekvő faterlepen bejelenteni a ház, házecsopordban, vagyontárgyban szükséges oltóhomok mennyiségét, amelyet lakásokban az előzőekben, továbbá emeletes házaknál léposóházanként is és minden iroda, műhely, üzlet, stb. helyiségben is készenlében kell tartani.

Minden 1 és 2 szobás lakáshoz legalább 2-ezer 5 kg., 3 és ennél több szobás lakásokban legalább 3-szor 5 kg. oltóhomok beszerzését írta elő a honvédelmi miniszteri rendelet. Emelletes házakban a lakásokban tárolandó homokon kívül minden léposóházban emelentenként 3-szor 5 kg. száraz homokot kell tárolni. A nem lakás céljára szolgáló helyiségekben (üzlet, iroda, műhely, hivatali helyiség, raktár stb.) 30 m²-enként kell 5 kg. homokot tárolni.

A homokot célszerű a honvédelmi miniszter által engedélyezett és előírt zacskókban tartani, amely a könnyű kezelést is biztosítja. Ezeket a zacskókat rövidesen a Légoltalmi Ligánál is lehet szerezni.

Az oltóhomokot e hó 15-ig kell beszerezni a lakások bérlőinek, a homok ára és esetleges fuvardíja a háztulajdonost terheli, míg a zacskókról a bérlő gondoskodik. A léposóházban elhelyezett homokról és zacskókról a tulajdonos gondoskodik. A homokot 5 kilogrammonként lehet csak tárolni a könnyű szállítás és kezelhetőség céljából.

Nyomatékosan felszólítjuk a légo. parancsnokokat, hogy a parancsnokokuk alá tartozó, minden ház összes lakásaiban írják össze a homok szükségletét és az őszemennyiségét a legközelebbi oltó faterlepen jelenték be. A bejelentés megtételéről kérjük a Légoltalmi Ligát (Rákóczi ut 13. I. em.) a bejelentett homokmennyiség feltüntetésével írásban értesíteni, hogy meggyőződhesünk arról, ki az a házparancsnok, aki még most sem veszi komolyan feladatát és nem tesz eleget az előírt rendelkezéseknek. (A beküldendő levélborítékra, vagy levelezőlapra kérjük feltüntetni „Oltóhomok bejelentése.”)

Légoltalmi Liga
Nagyvárad Csoportja

Néhány szó Nagyvárad szellemi életéről

Ladik Sándor az iparosság és a kereskedők szempontjait világítja meg

Nagyvárad, június 2. Érdekes vita indult meg lapunk hasábjain Nagyvárad szellemi életéről középosztályunk és munkásságunk szempontjai alapján. A vitában eddig is már többen mondták el véleményüket. Most újabb hozzászóló jelentkezett Ladik Sándor személyében, aki az iparosság és a kereskedők nevében írja le véleményét. Érdekes hozzászólását az alábbiakban közöljük:

Mélyentisztelt Szerkesztőség!

A „Magyar Lapok”-ban az utóbbi időben egy igen fontos, sőt talán az iparos és kereskedőtársadalom érdekében éppen a legfontosabb probléma került megvitatásra. Az előzmények ismeretese. A három társadalmi réteg közül egy képviselőtében a felvetett vitára a választ megadták. De az önálló iparos és kereskedő rétegek részéről még senki se szólt hozzá. Pedig szerény véleményem szerint nem is kicsi dologról van itt szó. Nem kisebbről, mint arról, hogy a magyar iparos és kereskedő társadalom nem elég magas fokon áll a műveltség terén.

Én eddig azt vártam, hogy arra illetékes tényszerűk, az iparos és kereskedőtársadalmi szervezetek, szövetségek részéről hozzászólnak, de minél ezt nélkülözni voltunk kénytelenek, így mint volt ipartestületi elnöknek, az iparosok és kereskedők köre vezetőjének engedtessek meg, hogy a szerintem nagyon fontos vitához néhány gondolattal hozzájárulhassak.

Először is bizonyos fokig igazat kell adnom Gyenge Józsefnek abban, hogy az iparosság és kereskedőtársadalom nem tördök elégé a szellemiekkel és nem tesz meg mindent, amit az Új Európa felépítésénél különösen e két legfontosabb társadalmi osztálynak meg kellene tennie. Azonban, ha a vádlottakat a vádlottak padjára ültettük, mint ahogy Gyenge József oda is ültette, akkor talán hallgassuk meg a védelmet is. Kik vád mik voltak az okozói a közömbösségnek? Sajnos, szomorú és fájó szívvel állapítom meg, hogy igenis sok oka van. Először is fajseretünkben van a hiba. Ezt a nagy kötelességünket különösen az arra hivatottak részéről, nem egyszer azzal intézik el majdnem minden esetben, hogy nem lehet. Vajjon nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy az arra hivatottak mindent megtettek e két említett társadalmi osztály magasabb színvonalra való emelésére. Anyagiakra nem gondolok. De a legtöbbször azt tapasztaltuk az életünkben, hogy egyes magasabb társadalmi osztálybeliek ki- és lenéztek bennünket sokszor csak azért, mert iparos és kereskedő foglalkozásuk voltunk. Tehát ha nem is tudnánk annyit, mint amennyit tőlünk várnak, mint ahogy szerintem tudjuk mindazt, amit az adott körülmények között tudhatunk, akkor is azért nem mi, hanem valaki más a felelős. Hogy vannak kocsmázó iparosok és kereskedők is, azt mi nem vitatjuk és még azt sem, hogy talán

nagyobb százalékban, mint más magasabb társadalmi osztályokban. De amikor nem akarom a magukról megkezdett testvéreimet megvédeni, mert előszörban őket teszem érte felelőssé, itt is kénytelen vagyok az indítóokat keresni, hogy miért? Azt senki se meri állítani, hogy a magyar fajta nem való másra, mint kocsmázásra. Legalább is az iparos és kereskedő társadalomról ezt állítani nem lehet. Ha így lenne, mint ahogy hála Istennek nincs, akkor nem örvendhetne a magyar iparos annak a világhírnévnek, amire büszkén hivatkozhat bármikor.

Tehát ha a dolgok így vannak, kérdezzük: mi az, ami miatt a szellemi képességeinket vagy legalább is hiányos szellemi felkészültségünket felróják? Talán az, hogy nem öltözzünk kirívóan és nem vagyunk feltűnően mindenütt ott? Ez igaz. De vajjon miért? Kik húzták le rólunk a ruhát? Nem akarok az általánosítás hibájába esni, de főképpen azt nem akarom, hogy a magunk hibáját más nyakába varrjam. Mégis meg kell mondanunk itt — erre még egy hozzászóló sem tért ki — hogy a zsidóság is bűnös a mi anyagi és szellemi leszegényedésünkben. Gondoljunk csak arra, hogy ki tette tönkre a magyar kereskedőt és iparost már a világháború előtt is, de főképpen azután és leginkább a trianoni szegénybékével az utóállamokhoz csatolt részeken. Nekünk itt Nagyváradon különleges tapasztalataink vannak ezen

a téren. Ennek ellenére nyugodtan állíthatom, hiszen jól ismerem nagyváradi iparos társaimat és a kereskedőket is, hogy minden fojtogatás dacára is kitartottunk, megmaradtunk és szellemiek terén is igyekeztünk a nemzet hasznára lenni. Itt még azt is meg kell említenünk, hogy a zsidóság szellemi mérgezésével is ártott nekünk. Allíthatom, hogy bizonyos fokig éppen a zárkózottságunk és mérsékelt érdeklődésünk óvott meg attól, ami az értelmiség nagyrészét érte: ment maradtunk a zsidó szellemiségtől. De akkor sem kell szégyenkezünk, ha magunkat például a zsidó iparossággal hasonlítjuk össze. Ne mondja ki senki olyan hamar az ítéletet a magyar iparosra, amikor a zsidóval hasonlítjuk össze. Nem kell hozzá nemzeti elfogultság. Ugy is megállapíthatjuk, hogy a magyar iparos különb, mint a zsidó.

Mi beismerjük hibáinkat, mulasztásainkat és igyekezzünk pótolni is azokat. Csak legyen szellemi vezetőréteg, amely minden zsidó méltelytől megszabadulva élünkre áll. A zsidókból pedig egyáltalán nem kérünk.

Igy látom én a helyzetet s ezért iparos és kereskedő társaim bírálata elé bocsátom. Lehet, hogy mások még más szempontokat is meglátnak és így többek hozzászólásából értékes útmutatásokat nyerhetünk.

Tisztelettel:

Ladik Sándor,
Ráday Gedeon utca 14. sz.

Június 1-től szeptember 30-ig bárhol kiadott kenyérjegyet mindenütt be lehet váltani

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap közli a közellátási miniszter rendeletét, amely szerint ország egész területén lehet sütőüzemekben és kenyérrárusításra jogosított üzletekben kenyéret venni.

Fővárosi vendégek részvételével irodalmi és művészeti rendezés június 19-én a Nemzeti Munkaközpont

Dr. Soós István polgármester tartja a bevezető beszédet. Részt vesznek az ünnepélyen a nagyváradi írók közül is többen

Nagyvárad, június 2. Annakidején elhatározta a Nemzeti Munkaközpont országos elnöksége, hogy az egész országban irodalmi és művészeti fog rendezni a legjobb magyar színészek és népi írók, valamint a munkásművelődési csoportok közreműködésével. Az első ilyen estét Budapesten rendezték meg ez év március 29-én a Magyar Művelődési Házban, amely hatalmas erkölcsi sikerrel zárult. Most arról értesülünk, hogy a N. M. K. szervezet elnöksége az

ország többi vidéki városait megelőzve, elsőnek Nagyváradon kíván ilyen estét rendezni.

A napokban Váradon járt az országos elnökség megbízottja és a helyi N. M. K. szervezet elnökségével megállapodást létesített, hogy Nagyváradon június hó 19-én, ezombat este a Szigligeti Színházban tartanak irodalmi és művészeti rendezést június 20-án vasárnap délelőtt megismétlik. Értesülésünk szerint erre az alkalomra neves fővárosi művészek és írók érkeznek városunkba és a NMK. „Bezsüld a munkát” szabadió-mozgalm nagyváradi műkövelői is közreműködnek. A nagyváradi írók közül is többen fellépnek ezen a magas színvonalúnak ígérkező kultur-megnyilvánuláson.

A bevezető beszéd megtartására Nagyvárad város polgármesterét kérte fel a helyi N. M. K. elnöksége. Beszédét mond még Szabó János orsz. képviselő és a Nemzeti Munkaközpont országos központjának kiküldötte.

Hiszük, hogy a Nemzeti Munkaköz-

pont nagyszabású művészi és irodalmi előadásán részt vesz nemcsak a magyar munkásság, de társadalmi különbség nélkül mindenki, aki igaz híve a jobboldali magyar népi kultúrának.

Ugy a 19-iki estély, mint a 20-án, vasárnap délelőtt megismételt előadás műsorának ismertetésére még visszatérünk.

TURUL

Pernyész István
könyvesbolt

könyvnapi sátor
a Bémer-téren

Magyar Ált. Hitelbank előtt áll
a nagyközönség rendelkezésére

Üzlet: Rákóczi-út 7.
Telefon: 27-80.

Légtalmi közlemények

A Légtalmi Liga Nagyváradj Csoportja gondoskodik arról, hogy a lakószobák után és emeletenkinél szükséges homoktároláshoz az előírt papírzacskók mentől előbb a nagyközönség rendelkezésére álljanak.

A papírzacskók helyét és azoknak árát a helyi lapok útján rövidesen közölni fogjuk.

Kötelező légtalmi utanképző tanfolyam kezdődik folyó hó 7-én délután 5 órakor a Ritoók Zsigmond-u. állami népi iskolában, az alapképzésben már részesült háziparancsnokok és helyettesek részére. A kiképzés időtartama 4 nap, napi 2 óra. Megjelenni tartoznak a háziparancsnokok és helyettesek a következő utcákból:

Sal Ferenc utca Szentpéteri utcától Rákóczi utig,

Szaniszló utca Szentpéteri utcától Rákóczi utig,

Hitler Adolf utcai Szigligeti utcától Rákóczi utig,

Szent János utca Szigligeti utcától a Bémer térig,

Tichy Nyomda utca, Kiss utca, Akadémia utca, Iványi Ödön utca, Szilágyi Dezso utca, Palaki utca, Alapi utca, Gedeon utca, Szalárdi utca.

Légtalmi Liga
nagyváradi csoportja

A tüllre nem terjed ki a textilárak forgalombahozatalát szabályozó rendelet

A 607.100—1943. K. M. sz. rendelet szabályozta a textilárak előállítását és forgalmát. A rendelet 1. paragrafusának 2. bekezdése felsorolja azokat a textilcikkeket, amelyekre a rendelet hatálya nem terjed ki. A közellátásügyi miniszter e felsorolást most kiegészítette, amelyben 25.086—1943. számú leiratával értesítette a Kereskedelmi és Iparkamarákat, hogy a vámtarifá 617. száma alá tartozó tüllre a 670.100—1943. K. M. számú rendelet hatálya nem terjed ki.

Kőrösi János

könyvüzlete a Rákóczi-út — Széchenyi-tér sarkán
a Magyar Könyvnapokon

ez évben is üzletében
árusítja a könyvnap rémek
ujdonságait. Nagyválaszték

Telefon: 30_04.

Drattler Ábrahám fanatikus elszánt-sággal akarja gyógyítani a gümőkórt

Olven pengőre ítélte a bíróság kuruzslásért

Nagyvárad, június 2.

Aki olvasta Cronin: „Részlet a kapu alatt” című regényét, bizonyára emlékszik még arra az izgalmas jelenetre, amikor a regény hőse, a lelkes és hivatástudattól áthatott fiatal orvos felsőbb orvosi bíróság előtt áll, hogy feleljen azért, mert egyik tüdőtuberkulózisban szenvedő betegét, akin az orvostudomány segíteni már nem tudott, egy orvosi körökben kuruzslónak tartott, de a tüdőbetegségek gyógyításában akkor már világszerte ismeretessé vált sikereket

elért amerikai emberbarát szanatóriumába vitte s segédkezett is neki a szükséges műtét végrehajtásában.

Méreteiben sokkal kisebb, de lényegében hasonló ügyben hozott ítéletet tegnap a nagyváradai járásbíró-ság.

Az ügy főszereplője Drattler Ábrahám, volt cipésmester, akit kuruzslás vádjával állítottak bíróság elé azért, mert a különféle tuberkulotikus megbetegedések gyógyítására hatékony növényi szereket készített s azokat ilyen betegek gyógyítására fel is használta.

rét, aki elmondotta, hogy hosszú időn át szenvedett tuberkulózisban, s igazán jól csak azóta érzi magát, mióta a Drattler-féle szereket szedi. Három hónap alatt hatszor kapott szereket, vagy úgy, hogy ő vitte az anyagot és Drattler állította össze, vagy Drattler adta az anyagot is és önköltség címén 13 pengőt kért tőle esetenként.

A továbbiakban Balogh nagy áradozásba kezdett a szerek hatását illetően.

Dr Zoltán Károly védő eseteket sorolt fel a gyógyítás történelméből, amikor az úgynevezett népgyógyászatból nagy előnyök származtak a betegek gyógyítására. Egyébként is — úgymond — állandóan kísérleteznek a Drattler-féle szerekkel és remény van reá, hogy egyszer mégis sor kerül majd azok hivatalos elismerésére. Több tanu kihallgatását kérte, akik valamennyien azt bizonyítják, hogy életüket a Drattler-féle szerek mentették meg.

A bíróság azonban a védelem által kért bizonyítást mellőzte, mert a kihallgatott tanu vallomásából beigazolták látta a vádat, melyszerint Drattler megsértette az orvosi rendtartás kuruzslásra vonatkozó paragrafusát és ezért 50 pengő pénzbírságra ítélte.

Drattler és védője — arra az álláspontra helyezkedvén, hogy olyan valaki, aki az emberiségnek nemhogy ártana, de használ ténykedésével, büntetést nem érdemel — fellebbezést jelentett be az egyébként egészen enyhe ítélet ellen.

Felhívás a cipésziparosokhoz! Felhívjuk a cipésziparosok figyelmét folyó hó 2-án azaz szerdán este 7 órakor az ipartestület nagytermében tartandó szakmai értekezletre, amelyen ismertetni fogjuk a kiutalandó anyagok mennyiségét, minőségét s a kiutalás időpontját. Vezetőség.

Hogyan lett a cipésmesterből népgyógyász

A járásbíró-ság folyosóján beszélgetünk a vádlottal, aki a megszállottak fanatizmusával hangoztatja, hogy ő nem akar más, mint a szenvedőkön segíteni, a betegeket meggyógyítani, s azt, hogy hallgassák meg, próbálják ki gyógyszereit, s állapítsák meg, hogy azok valóban alkalmasak a tuberkulotikus megbetegedések gyógyítására. Levelet mutat, melynek írója — akit egyébként mi is jól ismerünk — áradozó lelkesedéssel hálálkodik gyógyulásáért.

Megtudjuk azután azt is, hogy hogyan is cserélte fel Drattler Ábrahám a kaptafát az orvosságos tege-lyekkel.

Serdülő korában — úgymond — csonttuberkulózisban szenvedett, s testén sipolyos nyílások támadtak. Akkor még — szerinte — a tuberkulotikus megbetegedések elleni küzdelem az orvosi tudományban is kezdetleges stádiumban volt, s így, bár hosszú ideig állt orvosi kezelés alatt, annak semmi eredménye nem mutatkozott, olyannyira, hogy maguk az orvosok is lemondtak további kezeléséről s egyben életéről. Akkor eszébe jutott, hogy apja különböző növényanyagokból kottyasztott gyógyszereket, ha betegek voltak. Miért ne próbálna meg ő is? Nem kockáztat vele semmit, de megnyerheti esetleg — az életét. Hozzálatott hát és a hosszas kísérletezéssel előállított gyógyszerekkel kezelni kezdte önmagát, míg végre az eredmény mutatkozott: lassan, fokozatosan gyógyulni kezdett, majd tökéletesen meggyógyult. Ekkor úgy gondolta, hogy miután a tuberkulózis minden fajtája nagy pusztításokat végez az emberek között, saját magán szerzett tapasztalatait a beteg emberek javára fordítja. Tovább fejlesztette gyógyszerkészítési tudományát és később — még a román megszállás idején — orvosoknak is bemutatta készítményeit. Ezek közül Jonescu Mircea ezredorvos betegeken is kipróbálta a szereket és meglepő eredményeket ért el.

Itt felmutatja Jonescu névjegyet, amelyen a román ezredorvos arra kéri, hogy küldjön még a jól bevált szerekből. Budapesten is kísérleteztek, egyetemi tanárok, készítményeivel, amelyek azonban érthető okokból nem tudtak eljutni a hivatalos orvosi elismerésig. Annál jobban elterjedt a „csodaszer” híre a betegek

között s Drattler nem is zárkózott el a segítség elől.

A polgári törvények szerint azonban Drattler tevékenysége kuruzslásnak számít s így a hatóságok is felfigyeltek az egyre növekvő „praksziszra”. Ez év március havában detektívek megfigyelték a volt cipésmester ténykedését, amikor egy Balogh Imre nevű, nagyváradai vízvezeték-szerelő segédnek állított össze és adott át ilyen készítményt. A megfigyelésről jegyzőkönyvet vettek fel s a rendőrség áttette az ügyet a büntető járásbíró-sághoz. Az meg is indította az eljárást az orvosi rendtartás 52-ik szakaszában előírt kuruzslás vétsége miatt.

Bíróság elé kerül a népgyógyász

A tegnapi kitűzött tárgyalás során Drattler beismerte a szerek készítését és hangoztatta, hogy lelkiismerete nyugodt, mert a gyógyszereitől senki meg nem halt.

Igazolásul itt egész köteg levelet mutat fel, amelyekben a betegek hálálkodnak neki a gyógyulásért.

Tanuként hallgatták ki Balogh Im-

Folyóirat-szemle

„Erdély a magyar képviselőházban”

Ezen a címen 152 oldalas kötetet adott ki az Erdélyi Párt, amely áttekintő képet nyújt az erdélyi törvényhozók 1942. évi parlamenti munkásságáról. Az Erdélyi Párt az elmúlt évben is kötet formájában ismertette a nyilvánossággal az erdélyi képviselők parlamenti működését. A kiadvány nemcsak azért keltett országszerte érdeklődést és visszhangot, mert részletes tájékoztatót adott az összes időszerű kérdésekről, hanem, mert politikamentes új hangot vitt a magyar közéletbe: Erdély hangját. A mostani kiadvány is az egységes és oszthatatlan Magyarországgal melletti teszt hitvallást és ugyanakkor megismerteti az olvasóval Erdély bekapcsolódását az országos politikába, valamint az összes megoldásra váró erdélyi feladatokat. Külön figyelmet érdemel a dél-erdélyi magyarságról szóló fejezet, amely az idegen uralom alatt álló magyarság sorskérdéseivel foglalkozik és közli az Erdélyi Pártnak a dél-erdélyi magyarság kérdéseivel kapcsolatos parlamenti nyilatkozatát. Az Erdélyi Párt ezzel a kiadvánnyal az egységes magyar nemzetlélek kialakításához járult hozzá, mert azt az elv szolgálja, hogy egymás tökéletes megismerése által tudjuk megvalósítani a jövő ujjáépítés nagy feladatait. A kiadványt a képviselőházi napilók alapján Végh József szerkesztő, az Erdélyi Párt sajtóelőadója állította össze.

Megjelent a Magyar Szárnyak

Megjelent a magyar repülésügy népszerű folyóirata, a Magyar Szárnyak júniusi első száma. A népszerű folyóirat ezúttal is igen érdekes cikkeket közöl a repülés világából, számot adva a legújabb eseményekről és vívmányokról.

Előjáróban az új éjtörnyös levegő ugrótornyot ismerteti nagyszerű felvételekkel tarkítva, elsőnek a magyar sajtóban. Majd Bisits Tibor repülőalezredes légiháborús krónikáját találjuk a lapban, a szokott átfogó, érdekes tartalommal. Nagy Béla repülő-századosnak a magyar leventékhez intézett rádióelőadását is ismerteti a lap, majd vitéz Szentnémedy Ferenc ezredes a szállítórepülés és a háború utáni idők kérdéseiről ír.

Harc téren levő repülőink hőstetteiről számol be Pirithy Mátyás, az elfelejtett vadászszázadról írott cikkében.

Műszaki vonatkozása a három legjobb Messerschmitt-gép részletes vázlatrajza, valamint a magassági repülés legújabb fejlődéséről írott cikk. Utóbbi Nagy Ernő tollából. Az ismert. deris sorozat: a repülő motorjavító praxisának érdekes részleteivel itt is folytatódik. Raczkó Lajos Járay Józsefről, a repülő operaénekesről közöl színes riportot.

Képek, rajzok, regény és még sok színes, érdekes cikk teszi teljessé János István főszerkesztő nagyszerű ujságját, a Magyar Szárnyakat. Az új szám ára változatlanul 50 fillér. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal készséggel küld (VII. Király-utca 93. II.)

A Magyar Könyvnap

ez idei nagy szenzációja

KRAUSZ ISTVÁN

„NEMZETI”

könyvkereskedésének

Bémer-téri könyvsátra

Az összes kiadványok a Rákóczi-úti könyvkereskedésben is kaphatók.

Június

2
4-5

Legnevesebb magyar írók itt adnak autogramot.

Harminc millió pengőre emelte fel a Magyar Általános Hitelbank váradi fiókja a kisiparosok rendelkezésére álló hitelkeretet

Biztosította az Ipartestület tagjai részére a téli tüzelőt

(Nagyvárad.) A nagyvárad-i Ipartestület most megtartott rendes havi előljárási ülésén több igen fontos kérdést vitatott meg. Az ülésen Szabó Károly elnök meglepő bejelentést tett, mely szerint egyes lelkiismeretlen egyének hamisított román munkakönyveket cseréltek be magyar munkakönyvekre. Ebben az ügyben szigorú nyomozást vezettek be, majd megbízta az előljárási bizottság dr. Kovács Ernő ipartestületi ügyészt a további eljárás lefolytatására.

Az iparosok és a városi közmunkások ismeretes ügyében az elnökség személyesen járt el a polgármesteri hivatalban és beadta a panasziratot.

Tárgyalta az előljárási bizottság a nagyvárad-i postaigazgatóságnál felállított műszerész műhelyen kívül létesített asztalos-, hentes- és cipész műhelyek létesítésének ügyét, amelyeknek felállítását sérelmezték az iparosok. Dr. Karó Károly iparhatósági biztos, dr. Laczka Sándor iparkamarai titkár, Kovács Antal és Szász József előljárási tagok felszólalásai után, az előljárási bizottság úgy döntött, hogy jelentse be az ipari szakosztályok azokat az ipari üzemeket, amelyeknek fenntartása sérti a kisiparosság érdekeit, hogy ezeket az adatokat az elnökség az Iparkamara tudomására hozhassa.

Dr. Kiss Endre ipartestületi jegyző bejelentette az előljárási bizottságnak, hogy Zrínyi Ilonának, a magyar nemzet kimagasló asszonyhőse 300 éves évfordulóját június 20-án fogja az Ipartestület méltóképpen megünnepelni.

Ezután a menház javítási munkálatait tárgyalta az értekezlet és megelégedéssel vette tudomásul, hogy az átalakítás után Orbán, városi főkertész ingyen fogja parkosítani a menház udvarát. Ezzel egyidejűleg a székház homlokzatát, valamint a Szaecsvay-utcai frontot is alaposan átrenoválják.

Az előljárási bizottság tudomásul vette dr. Kiss Endre bejelentését, mely a tüzifa beszerzésének kérdésével foglalkozott. Ugyanis a Közélemezési Hivataltól erre vonatkozó átirat érkezett a fa-igénylés bejelentéséről. A jelenvolt előljárási tagok ismételt panasz tárgyává tették, hogy nem kapnak tüzifát, amely — mint köztudomás — az iparosoknak nem is annyira a fűtéshez, mint ipari célra szükséges. Több felszólalás után, az előljárási bizottság úgy határozott, hogy Kovács István tüzifa-telepéről fogják biztosítani a tüzifa-szükségletet.

Az előljárási bizottság ezután a Magyar Általános Hitelbank átiratával foglalkozott és örömmel vette tudomásul azt a bejelentést, amely szerint a váradi keresztény kereskedők és iparosok rendelkezésére álló 20 millió pengős hitelkeretet 30 millióra emelték fel.

Tárgyalták még Singer Endre géplakatos kérését, melyben az egyik teremben lévő, barokk stílusú íróasztal eladását kéri 300 pengőért. Az elő-

ljárási bizottság a kérést egyhangulag elutasította.

Kovács Antal hozzászólása után, az előljárási bizottság felhatalmazta az elnökséget arra, hogy járjon el az iparhatóságnál azért, hogy a rendőri büntetőbíró a kihágásokért feljelentett egyéneket magasabb összegre büntesse.

Több segélyügy megvitatása után, az előljárási ülés a Himnusz elnevelésével ért véget.

Legjobb szövetáru **Apor György** posztó- és textilkereskedésében SAS-PASSAGE, Szent László-téri beáratnál

Megígérte a pénzügyminiszter a tulmagas ügyvédi kereseti adó revízióját

Közbenjártak a kisüsti pálinkafőzés illetékének csökkentésért

Nagyvárad, június 2. Dr. Patzkó Elemér országgyűlési képviselő és dr. Krüger Jenő, a nagyvárad-i ügyvédi kamara elnöke kihallgatáson jelentek meg dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszterél és közbenjártak az ügyvédi kereseti adók általánosítása kérdésében. Az a helyzet ugyanis, hogy míg a kolozsvári ügyvédek adóátalányára 3 ezer, Budapestre nézve 4200 pengőt fogadott el a kincstár, a nagy-

várad-i ügyvédekre 6700 pengőt akarnak kivetni.

A miniszter megígérte, hogy a kérdést a legnagyobb jóindulattal megvizsgálja és néhány napon belül választ ad.

Dr. Patzkó Elemér egyben kérte a minisztert, hogy a kisüsti pálinkafőzés 8 pengős főzési illetékét szállítsa le, vagy legalább engedje meg, hogy az östermelők bizonyos mennyiséget illetékmentesen, vagy egészen minimális illeték mellett főzhessenek.

A premontrei gimnázium növendékeit Aldoocsütörtökön avatják kongreganistákká

Nagyvárad, június 2. Egy ízben jelentettük, hogy a premontrei gimnázium növendékeit Aldoocsütörtökön ünnepélyesen avatják kongreganistákká. Az avatást maga dr. Gerinczy Pál prépost fogja végezni ünnepélyes keretek között. Dr. Gerinczy Pál prépost kedden délelőtt már meg is érkezett Nagyváradra. Kiséretében jött Faith Ágoston premontrei kanonok, gazd. főtanácsos, a rend gazdasági kormányzója. A prépost még a keddf délután folyamán Labancz György felixfürdői igazgatóval különböző gazdasági ügyeket tárgyalt meg, majd megtekintette az épületben végzett újítási munkálatokat. Ezután Arany Paskál h. igazgatóval megbeszélte az egész

épülettömb megújítására vonatkozó terveit és elgondolásait.

Az avató ünnepségre egyébként már minden előkészület megtörtént. Az ünnepélyességet fokozza az is, hogy ez lesz az első avatás a gimnáziumban a helyreállítás után.

A műsor a következő:

1. Pápai és Nemzeti Himnusz, éneklé az ifjúság Vidor József tanár vezetése mellett.
2. Megnyitó beszéd, mondja Wesselényi Tibor III. oszt. tanuló.
4. Ave Maria. éneklé az ifjúság.
5. Megemlékezés az öregdiák kongreganistákról, előadja Pásztai Ottó III. o. tanuló.
6. Palasowszky Béla: Himnusz Szent István Királyhoz, szavalja Ertsey Attila I. o. tanuló.
7. A legszebb, amit Szűz Máriáról mondhatunk, előadja Abraham Gyula II. oszt. tanuló.
8. Ave Maris Stella. éneklé az ifjúság Vidor József tanár vezetése mellett.
9. Szent Pál apostol a szeretetről. Előadja Arvay László III. o. tanuló.
10. Hevesi Angelika: Új kongrega-

nistákhoz, szavalja Emődi Ernő II. o. tanuló.

11. Szent Pál az Oltárszentségről, előadja Porubszky Attila III. o. t.

12. Kongreganista induló, előadja az énekkar.

A nagyvárad-i kir. törvényszék.

P. 2651—56—1941. szám.

IDÉZŐ HIRDETMEY

A nagyvárad-i kir. törvényszék közölni teszi, hogy ifj. Horthy Miklósné sz. gr. Károlyi Consuela felperesnek Pinkász M. József és társai (Hortopann D. Vasile és Pinkász M. Józsefné szül. Ghika Diana) alperesek ellen jogügyleti hatálytalansítása és jár. iránt az 1140—1941. M. E. számú rend. 6. §-a alapján irított perében a perfelvételre határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1943. évi június hó 26. napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében (Széchenyi-tér 14. házszám I. emelet 60. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszerűen pedig Hortopann D. Vasile alperes részére ügygondnokul dr. Patzkó Elemér nagyvárad-i ügyvédet, Pinkász M. Józsefné sz. Ghika Diana alperes részére pedig ügygondnokul dr. Simonca György nagyvárad-i ügyvédet (laknak nagyváradon) levítte ki. A bíróság a fenti határnapon esetleg érdemben is tárgyal.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1943. évi június hó 1. napján.

Dr. Bóka Papp Ernő s. k. kir. tszéki tanácselnök.

A kiadmány hitelűl: Daróczy, sz. tisztviselő.

A könyvnapok alatt vásároljon bizalommal az

„**Őrszem**”

könyvkereskedésben

Szilágyi D.-utca Színház háta mögött

Lugkő-árdrágitót ítelt el az uzsorabíróság

Nagyvárad, június 2. A nagyvárad-i törvényszék uzsorabírósága árdrágitó visszaélés vétségéért 400 pengő pénzbüntetésre ítélte Róza Imréné nagyvárad-i lakost, azért, mert lugkővet vásárolt a hatóságilag megállapított árnál jóval magasabb összegért s még drágábban adta el, még pedig 66 fillér helyett 7 pengő 50 fillérért kilogrammonként. Az ítélet jogerős.

MEGJELENT AZ IFJU REPULÓ, a magyar ifjúság repülőcsapata. A júniusi szám ismét elég fejtörőt, munkával ad a magyar repülő fiataloknak, hogy jártasságát a modellezésben, s általában a repülés tudományában tökéletesebbé tehesse. Új modeltervezőt közöl a lap, több érdekes modellező fogást, az éjtörnyösök harcáról képes cikkeket, regény, elbeszélés tartalmát. Fiaink kedvenc olvasmányja ezuttal is érdekes és változatos olvasmány, amelyet a felnőttek is szívesen forgatnak. Az új szám ára változatlanul 30 fillér. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal (VII. Király-u. 93.) küld.

Könyvet minden magyar kézbe!

HUNYADI JÓZSEF

könyvüzletéből. Kákóczi-út 2. Bazárépület.

Az összes könyvnapi könyvek kaphatók

TELEFON: 14-58.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12--27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
Félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt pénteken, a rendes időben jelenik meg.

A KORMÁNYZÓ UR ÉS CSALADJA MEGLÁTOGATTA A SEBESÜLTEKET.
A MTI jelenti: A Kormányzó Ur kedden délelőtt hitvese és a Kormányzóhelyettes üzvegye társaságában meglátogatta a Margitszigeten ápolt hadirokkantakat. Megtekintette a béna rokkantok oktatását iparművészeti munkákra és nekik alkalmas sportokra, majd hosszasan elbeszélgetett velük és melegen érdeklődött sorsuk iránt.

A főispán és a polgármester a könyvnapj sátráknál. Nagyvárad, június 2. Hlatky Endre főispán és Soós István polgármester ma délből Soós András városi főkönyvtáros és Dalló Gyula közművelődési tanácsnok kíséretében végigjárták a könyvnapj sátrakat, megsemmisítették az ujdonságokat és 800 pengő értékben könyveket vásárolt, a városi könyvtár részére. A város vezetői mindenütt melegen érdeklődtek a kereskedőknél a könyvnap sikere iránt és saját magánkönyvtáraik számára is jelentékeny összegekért vásároltak könyveket.

Változások az olasz hadvezetőségben. Romából jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Ezio Rossi tábornokot, az olasz vezérkar főnökét állásától felmentették és az egyik hadseregcsoporthoz parancsnokká kinevezték. Mario Rosta tábornok lett az új vezérkarj főnök. Guzzoni tábornokot, az egyik hadseregcsoporthoz főparancsnokká nevezték ki.

Rendelet az apró bőrök termelői áráról. A MTI jelenti: A közellátási miniszter rendeletet adott ki az apró bőrök, juh, bárány, kecskegida és szőrme-csikóbőrök legmagasabb termelői árának megállapításáról. A rendeletet a Budapesti Közlöny szerdai száma közli.

Varrógépet
veszek eladok javítok
JAKAB alkatrészek
Kossuth-u. 5. sz. Telefon 23-30

Nagy gondot okoz Angliában a természetakarítás. Genfből jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: A Daily Scotch jelentése szerint Angliában a természetakarítás mindenütt nagy gondokat okoz a nagy munkahiány miatt. Nagy területek maradtak az idei gazdasági évben parlagon.

NAGYVÁLASZTMÁNYI ÉRTEKEZLET AZ MMP. NAGYVÁRADI SZERVEZETÉBEN. Nagyvárad, június 2. Értesülésünk szerint Vincze András ny. altábornagy, a Magyar Megújulás Pártjának országos szervezési vezetője és Börcs János képviselő ma Nagyváradra érkeznek, hogy résztvegyenek az itteni szervezet nagyválasztmányi értekezletén. Az értekezlet csütörtökön délelőtt fél 11 órakor lesz a párt helyiségében.

Cáfolják a tangeri zavargások híreit. Madridból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Spanyol illetékes helyen cáfolják a tangeri zavargásokról szóló híreket. Tangerben tökéletes nyugalom van.

Casablancában letépték az angolszász lobogót. Madridból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Egy francia marokkói újság szerint, Casablancában a kiállítás épületeiről éjszaka leszedték a szövetségesek lobogóját és összetépték. A tetteseket nem sikerült elfogni.

Megkezdődött az Egyesült Államokban az általános bányászsztrájk. Amsterdamból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Az Egyesült Államokban megkezdődött az általános bányászsztrájk. A nagyobb bányavidéken legalább 350.000 bányász sztrájkol.

Szobrot állítottak Tormay Cecilnek. A MTI jelenti: A budapesti Károlyi-kertben a Kormányzó Ur és Kállay Miklós miniszterelnök jelenlétében leleplezték Tormay Cecil szobrát.

Éjszakai rablótakítást követően. A MOT jelenti: A budapesti büntető törvényszék rögtönítélő tanácsa Grünberg Armin asztalossegéd és Luca Emília éjszaka elkövetett rablás miatt halálra ítélt. Harmadik társuk Speer Miklós női szabósegéd 15 évi fegyházbüntetést kapott, mivel még nem volt 20 éves.

BUTORT színeset MEZEI-től
Háló, kombinált és előszobák.
Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

Felhívás. A Fényképészipari Szakosztály tisztelt felkérj azon fényképhegyezést ért el. Ismét kimitutatta, pészeket, akik vagy a miniszteriumtól, vagy az ipartestülettől fényképmegrendelésre, gyűjtésre jogosítványt kaptak, ezen jogosítványt, valamint a zöldszínű iparrevíziós igazolványukat 1943. évi június hó 5-én (szombaton) este 7 órakor hozzák magukkal az Ipartestület Székházában tartandó gyűlésre. Nagyvárad, 1943. évi június hó 2-án. Hazafias tisztelettel: Elnökség.

Meghalt Ferenc József unokája. Romából jelenti: (MTI) A Stefani jelenti: György hajor herceg, Ferenc József unokája hétfőn meghalt.

KÖZÉPISKOLÁSOK KOSÁRLABDA-MÉRKŐZÉSE ÁLDÓZÓCSÜTÖRTÖKÖN. Nagyvárad, június 2. Áldozócsütörtökön a KAC-NAC barátságos mérkőzés előtt a Szent László gimnázium és Baross Gábor kereskedelmi iskola V-VI. osztályai között kosárlabdamerkőzés lesz. A mérkőzés bemutatónál szolgál a kosárlabdajáték népszerűsítésére.

ADOMÁNY. Berényi Ödön ebben a hónapban is, mint az előzőekben, 30 pengőt fizetett be szerkesztőségünkhöz a hadigondozottak javára. Rendszeres helyére továbbítottuk.

BELVAROSI. Pénteken ősbemutató.
Boldogság a vége!
Az idény legbájosabb, legvidámabb, legművészebb filmje!
Bordy Bella csodálatos táncművészete!
Bordy Bella, Perényi László, Somlay Artur, Rajnay Gábor, Pethes Ferenc, Bi'inszky Ibolya.
Kedvezményes jegyek, csak 8-tól (keddtől) érvényesek! Jegyelvét 12-1-g csütörtökön utóllára!
HOTEL KIKELET Páger ragyogó vigjátéka.

KORONA Filmszínház.
300.000 pengő az utcán
Főszerepben: Bárczy Kató, Uray Tivadar, Sutyi

Adomány. N. N. 10 pengőt hozott be szerkesztőségünkbe Kiss Lajos családja részére, egy másik, magát megnevezni nem kívánó olvasónk Szent Antal nevében ugyancsak 10 pengőt küldött a volt kardalos nélkülöző családjának.

Kötéláltali halál árdrágitásért

Szofia. (MTI.): A törvényszék kötéláltali halálra ítélte Dekov Todor szófiai gyároost és két büntársát, mivel a fekete piacon magas áron értékesítettek 10.000 gombolyag Svájcából importált cernát.

Róma. (MTI.): Firenzéből jelenti, hogy igen szigorú rendelkezéseket fogantatottak négy olyan személy ellen, akik a legutóbbi napokban estélyt rendeztek. Mint a jelentés kiemeli, ezzel a ténnyel megértették az olasz nemzetet, amely ma teljes erejével a harcolók mellett áll. Az estélyen résztvevő egyik személyt, név szerint Roselli Zelturcot 5 évre ítélték, másik 3 személyt 3 évre. Ugyanezért a cselekményért egy külföldi állampolgárt gyűjtőtáborba szállítottak.

A nemzet jövője minél nagyobb számú ép testű — ép lelkű fiaiban van! Ezért küzd a Zöldkereszt. Június 6-iki zöldkeresztes urnáknál ne menj el közzönnyel, Testvér!

Bajtársi parancs!

Dr. Kazó Mihály ipari biztos június hó 3-án, csütörtökön este 7 órai kezdettel a Tűzharcos Szövetség Székházában előadást tart az iparbecseréléssel kapcsolatos és az iparosokat és kereskedőket érintő ügyekben.

A bajtársak pontos megjelenése kötelező.
Tűzharcos Szövetség Elnöksége.

A Tűzharcos Szövetség Rákóczi-ut 13. szám alatti székházában f. hó 4-én, este 7 órai kezdettel Páter Röss Bertalan filmbemutató előadást tart. Bajtársak családtagjaikkal jelenjenek meg.
Elnökség.

Rádióelőadás gazdák részére

(MTI.) A közellátási hivatal rádió előadási sorozatának keretében június 7-én, 17 órakor Szócs Gyula közellátási tanácsos előadást tart mindarról, amit a gazdáknak az új termelési és beszolgáltatási rendszerrel kapcsolatban tudni kell.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Közvetlen magyar vonat Belgrádba. Szegedről jelenti: (MTI) Kedden délelőtt indult el az első magyar vonat Belgrádba Nagybecskerekereken keresztül.

Tegnap indult az első magyar vonat Bulgáriába

Szeged. (MTI.) Kedden délelőtt indult el az első magyar vonat Belgrádba, Nagybecskerekereken keresztül.

Megnyílt! a rádiumos vizű, ózondus levegőjű PÜSPÖKFÜRDŐ HULLÁMFÜRDŐJE
Szellemileg és testileg kimerülteknek elsőrendű Nagyterazon elsőrendű zene! tánc!

A város egy heti népmozgalmá

SZÜLETÉSEK

Csete Sándor szeszőféző leánya Katalin, Ókrós Lajos kórházi szabó leánya Ibolya, Szilágyi István MÁV lakatos leánya Irén, Német Károly iparkamarai altiszt fia Károly, Molnár Dénes vaskereskedőség leánya Anna, dr. Ormay Géza vármegyei aljegyző fia Géza, Deme Ferenc MÁV fékező leánya Ilona, Rácz Sándor cipészmeister fia Sándor, Göttlicher Dezső MÁV fékező leánya Erzsébet, dr. Levente István kir. ügyész fia Péter, Csenz Gyula malomtulajdonos fia Gyula, Fekete András MÁV lakatos fia Endre, Koszta Demeter napszamos leánya Julianna, dr. Szatmáry Ferenc ügyvéd fia László, Indig Tibor munkás fia Alfréd, Asztalos Gyula horotvapenge készítő fia Péter, Csillag Andor szobafestő fia László, Móricz József földműves fia Zoltán, Dávid Sámuel sütősegéd leánya Márta, Galló János MÁV fékező leánya Mária, Migna György szabósegéd fia György, Erdei Pál szabósegéd leánya Mária, V. Fülöp Domokos cipészsegéd fia Attila, Biföld József fodrászsegéd leánya Ágnes, Lőrincz Sándor MÁV segédtsízt leánya Jolán, Antal József sütősegéd fia József, Szilágyi Mihály telefon-szerelő leánya Magdolna, Kudor János postai szakaltiszt leánya Ibolya, Deme Imre hentessegéd fia Lajos, Deme Imre hentessegéd leánya Gizella, Liczikó István cipészsegéd leánya Zsuzsánna, Csernátov Zoltán főkönyvelő fia Pál, Bálint Viktor hivatali altiszt leánya Ilona, Icz Miklós hentessegéd leánya Katalin, Orth Győző ref. lelkes leánya Il-dikó, Csernik József gim. tanár fia József, Pollák Adolf ügynök leánya Veronika, Indig Strul cipészsegéd leánya Klára, Csörsz László postaltiszt leánya Ilona, Madarász Ferenc gyári munkás fia Tibor, Szakács János napszamos leánya Aranka, Varga Sándor lakatossegéd leánya Ilona, Mocsári Tibor MÁV iroda segédtsízt fia Tibor.

HÁZASSÁGOK

Markovits Lajos téglagyári művezető és Nussbaum Éva, Török Zoltán pincér és Lőrincz Erzsébet, Kopár Kálmán kf. napszamos és Horváth Irén, Nagy Illés cipészsegéd és Bikfalvi Ilona, Lupucz Traján kf. napszamos és Máté Margit, Gönczi József cukorka és gyümölcskereskedő és Kállai Piroška, Bereczki Sándor fodrászsegéd és Kara Margit, Oláh József géplakatos segéd és Szabó Rozália, Feldmann Strul keresk. utazó és Svarcz Eszter, Szilágyi József városi altiszt és Szabó Mária, Bauer Károly m. kir. gazdasági felügyelő és Rádúj Róza, Ráduly Elemér cipészsegéd és Brodány Ilona, Platt József paplankészítő mester és Katona Juliánna, Tóth Lajos könyvkötősegéd és Baranya Juliánna, Banda László m. kir. szeszgyedárusági tiszt és Bozsódi Magdolna, Bokszán Gergely szállítómunkás és Rugán Mária.

HALÁLOZÁSOK

Körödi József 60 éves, öz. Weisz Bernátné Steiner Fanni 67 éves, Tyuzse György 63 éves, öz. Klein Ferencné Rozner Etelka 67 éves, Majoros Dénes 69 éves, Horváth Emá-

nuel 73 éves, Konez Eszter 66 éves, Simon Ferenc 63 éves, Balogh János 20 éves, Kanizsai Katalin 6 napos, Balogh Imre 60 éves, Báthori Zsuzsánna 1 éves, Agod Gyula 8 hónapos, Sirkó József 5 éves, öz. Derekesi Istvánné Kholb Teréz 81 éves, Mezei Ferencné Koszorák Juliánna 73 éves, Petri János 46 éves, Katz József 60 éves, Szócsi Ferenc 4 hónapos, öz. Nagy Imréné Botos Katalin 85 éves, Pataki Ferenc 48 éves, öz. Beöthy Kálmánné Marozsán Juliánna 62 éves, Simkó Anna 1 hóna-

pos, Szabó Gábor 38 éves, ifj. Lengyel Andrásné Lukács Rozália 25 éves, Czírják Zsigmond 41 éves, Kubik Antal 5 hónapos, Todorán Sándor 43 éves, öz. Sütő Mihályné Tóth Erzsébet 80 éves, Schwartzmann József 61 éves, Kiss Ferencné Szotyoli Rozália 66 éves, Békési Józsefné Péntes Ágnes 81 éves, Kiss Ferencné Oláh Margit 52 éves, Csoma Károly 58 éves, Nagy Gyuláné Kárácsy Vilma 45 éves, Horváth Valéria 17 éves, Path Katalin 12 na-

GAZDASÁGI ÉLET

Szerezzék be üzemanyagukat a cséplőgéptulajdonosok

Nagyvárad város polgármesteri hivatala 15.528/1943. III. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátási miniszter úr 522.600/1943. számú rendelete alapján felhívom a cséplőgéptulajdonosokat, hogy a cséplési üzemanyag szükségletüket a mult évihez hasonlóan jól előre szerezzék be annál is inkább, miután a vasutak fokozottabb igénybevétele, valamint a cséplés zavartalanágának lebo-

nyolítása az üzemanyagok előre való gondoskodását a cséplőgéptulajdonosok kötelességévé teszi.

Az üzemanyagok beszerzése nagy általánosságban a mult évihez hasonlóan történik.

A fentiekre való tekintettel nyomatékosan felhívom a cséplőgéptulajdonosokat, hogy a cséplési időny alatt szükséges üzemanyagok beszerzéséről jól előre idejében gondoskodjanak.

Termelési kölcsönt kapnak a napraforgótermelők

Nagyvárad város polgármesteri hivatala 16.098/1943. III. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A Futura megkeresése folytán értesitem az érdeklét gazdaközönseget, hogy aki termelési szerződés alapján napraforgót stb. legalább egy kat. holdon termeszt, a termeltető vállalat azok részére június hó 1. napjától kezdődően kat. holdanként 50 pengő kamatmentes termelési előleget ad, ha a közigazgatási hatóság helyegtelen és díjmentes igazolvánnyal igazolja a vetésterület nagysá-

gát és azt, hogy a vetés kikelt, kellően beállt és a vetés megfelelő termést ígér.

Megfelelő hatósági bizonyítvány nélkül előleg-kölcsön nem folyósítható.

Mindazok, akik termelési előleget igényt tartanak, e tekintetben forduljanak a gazdasági ügyosztályhoz (Városháza II. em. 26.), ahol minden erre vonatkozó felvilágosítás megtudható és az igazolvány-ürlapok is rendelkezésre állanak.

SPORT

Váradí vívók sikeresen szerepeltek a kolozsvári országos versenyen

Barabás harmadik, Szántay Ilonka hatodik lett

Nagyvárad, június 2. Szombaton és vasárnap tartotta meg a Kolozsvári E. A. C. országos vívó versenyét, amelyen részt vettek Budapest, Nagyvárad vívói, valamint a teljes kolozsvári vívógárda.

Szombaton a női törversenyt bonyolították le szokatlan erős mezőnyben. 16 induló volt. Jellemző a verseny színvonalára, hogy a kilences döntőbe egyetlen kolozsvári vívó sem került be. Hízelgő ránk nézve az, hogy a tiszta pesti döntőbe mind a két váradí vívónő bekerült és a döntőben

Szántay Ilonka a hatodik helyet és Palló századosné a 8-ik helyet biztosította magának.

Vasárnap zajlott le a férfi kardverseny 28 induló volt. Barabás igen szép helyezést ért el. Ismét kimutatta, hogy ma az egyik legjobb magyar középvívó.

Részletes eredmények:

Bajnok: 1. Gerevics Tibor MAC, 2. Lackovits KAC, 3. Barabás NSE, 4. Kökösy KAC, 5. Mónus KEAC, 6. Sár-vary Beszkárt, 7. Guráth KAC, 8. Benke KEAC, 9. Dr. Lánzy KAC.

Országos középiskolai mérkőzés lesz csütörtökön Nagyváradon

Az országos középiskolák labdarúgó bajnokság középdöntőjét játsszák f. hó 3-án, csütörtökön d. u. háromnegyed 5 órai kezdettel az Erzsébet-ligeti pályán a Marosvásárhelyi Gépipari és a „Baross Gábor” kereskedelmi középiskolák

csapatai. Erre a szép küzdelmet ígéro mérkőzésre szívesen látjuk az érdeklődőket. 70 filléres jegyeket a mai napon az iskolánál lehet kapni. A jegyek érvényesek a többi csütörtök délutáni mérkőzésekre is. (NAC—KAC.)

Felhívás az N. M. K. Építőmunkások Dalkörének tagjaihoz!

A f. év június hó végén tartandó hangverseny megrendezése céljából, amikor is a Dalkör a Magyar Dalos-szövetség jubileumi kitüntetését fogja kiosztani tagjainak, az összes helybeli énekkarok közreműködésével, felkérjük az NMK Építőmunkások Dalkörének volt és most működő tagjait, hogy a próbákon kedden és pénteken délután 6 órakor a Munkásotthonban megjelenni szíveskedjenek. Új tagokat is szívesen látunk.

Elnökség

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Új cserépkályhák készítését, cserépkályhák atrakását, szabadalmazott fűtőszervekkel, készíti Bessenyei István kályhás, Huszár-utca 23. Telefon 29—89

Dr. Korompai József: Az örök élet erettségijén 3 P, Wimmer Anselm: Az élet teljessége 3 P, H. V. Moston: Az Üdvözítő nyomában 2 kötetes arany metszéssel 18 P. Kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában. 145

Cséplőgép sürgősen eladó. MÁV gőz 6 HP, magánjáró garnitúra teljes felszereléssel. Váradszentmárton, Trombitásútlelet. 149

Ingatlan

BEKÖLTÖZHETŐ 4 szobás, konyha és fürdőszobás, kertes házat központban megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek. 923

Különléle

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindenféle férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Rézgalic ha nincs, szőlő permetezőanyagot beszerezhet Szacsavay-u. 17. pincében. 83

Paragázzal poloskát, molyt, petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szilágyi-u. 7. Telefon 14—21. 664

Bérhizlalási szerződést kötne hadiüzem, közvetlen termelővel. Ajánlatokat kér Váradí Malom és Ipartelepek R. T. Nagyvárad, Kocsán János-u. 21. 141

Állást nyec

Stabil káznához vizsgázott fűtőket sürgősen keres a Vegyi s Élelmiszeripari Rt. Jelentkezni lehet az Anyos Pál-u. 2—6. szám alatti telepén. 142

Öskeresztény tanuló jó családból azonnal felvétetik. Telefon: 26—77. 152

Fiatall keresztyény ügyes leányokat felveszek könnyű munkára. Jelentkezni 8—9 és 2—3-ig. Csáky-u. 45. 151

Ügyes kifutófiút felvesz Szilágyi, Szt János-u. 62. 150

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

Felelős szerkesztő:

Dr. Paál Árpád

Felelős kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

Szent László-nyomda R. T.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgóegységén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.